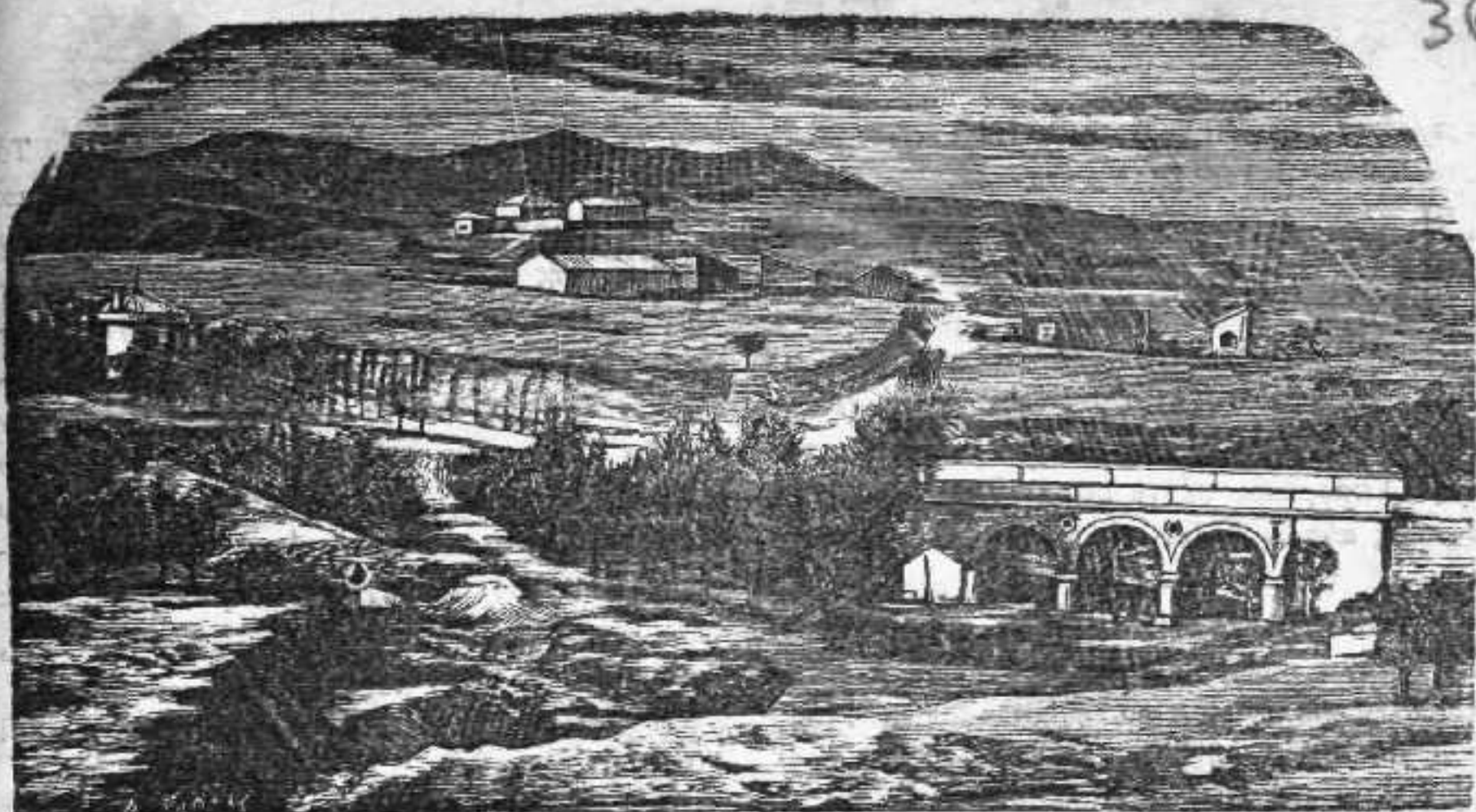

ΕΤΟΣ Δ'.

Εν ΑΘΗΝΑΙΣ, 30 Δεκεμβρίου 1871.

ΦΥΛΛ. ΙΣΤ'.

ΤΟ ΜΕΔΙΟΛΑΝΟΝ.

(Συνέχεια καὶ τέλος Ἰδε φυλλ. ΙΕ'.)

Δ'.

Ἦδη εἵπωμεν τινὰ περὶ τῶν μετὰ τὴν μητρό-
πολιν, καλλιτέρων κτιρίων τοῦ Μεδιολάνου.

Τὸ *Βασιλικόν Ἀνάκτορον* (*Palazzo Reale*), κείμενον παρὰ τὴν μητρόπολιν καὶ κτισθὲν τὸ 1330 παρὰ τοῦ Azzo Visconti, χρησιμεύει ὡς κατοικία τοῦ βασιλέως τῆς Ἰταλίας ὅταν ἔρχεται εἰς Μεδιόλανον. Ἀξίαι παρατηρήσεως εἶναι αἱ τοιχογραφίαι τοῦ Appiani, ὡς ἡ ἀποθέωσις Ναπολέοντος τοῦ Αὐτοῦ ὑπὸ τὴν μορφήν τοῦ Διὸς καὶ ἡ τῶν Καρυατίδων καλουμένη αἶθουσα διὰ τὴν μεγάλην ἔκτασίν της.

Τὸ *Ἀρχιεπισκοπεῖον* εἶναι κτίριον ἀξιοσημείωτον τοῦ Πελλεγρίνη, καὶ κοσμεῖται ὑπὸ πολυτίμων εἰκόνων.

Ἐν δὲ τῇ *Πλατεῖᾳ τῶν Ἐμπόρων* (*piazza dei Mercanti*), ἐν μὲν τῷ κέντρῳ αὐτῆς κεῖται τὸ κτίριον τῶν ἀρχείων τῶν δικαστηρίων, ὑψούμενον ἐπὶ στοῶν καὶ κτισθὲν τῷ 1233 ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς αἶθουσα τῶν συνεδριάσεων τοῦ συμβουλίου τῶν ὀκτακοσίων, μετατραπὲν ὁμοῦς ἀκολούθως εἰς ἀρχεῖον τῶν συμβουλευτικῶν

φικῶν πράξεων, ὧν τινες χρονολογοῦνται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1290.

Πρὸς βορρᾶν δ' εὐρίσκεται ἡ ἀρχαία νομικὴ σχολή, κτισθεῖσα διαταγῇ τοῦ Πίου IV, νῦν ὁμοῦς χρησιμεύουσα ὡς χρηματιστήριον.

Ὁ πύργος τοῦ ὠρολογίου χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 1272. Ἐν κοιλώματι, εὐρισκομένῳ ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ, παρατηρεῖ ὁ θεατὴς κολοσσαῖον μαρμάρινον ἄγαλμα τοῦ ἀγίου Ἀμβροσίου, ἔργον τοῦ Scorzini. Ἐν τῇ θέσει ταύτῃ ὑπῆρχεν ἄλλοτε τὸ ἄγαλμα Φιλίππου τοῦ Βου' κατὰ τὸ ἔτος δὲ 1796 τὸ τοῦ Βρούτου, ὅπερ ὁμοῦς ἐν ἔτει 1799, ὅτε οἱ κάτοικοι τοῦ Μεδιολάνου δὲν ἦσαν εὐχαριστημένοι ἐκ τῆς δημοκρατίας, ἔρριψαν εἰς τὸ ἐκεῖ πλησίον ὕδωρ.

Ἡ ἐκκλησία τοῦ Saint Fedile εἶναι κτίριον μεγαλοπρεπὲς τοῦ Πελλεγρίνη, ἐν ᾧ οἱ Γερμανοὶ αὐτοκράτορες ἐπήγαγον πάλαι ποτὲ, ὅπως λάβωσι τὸ σιδηρῶν στέμμα.

Ἡ πλατεῖα τῆς Σκάλας, κειμένη πρὸ τοῦ ὁμωνύμου θεάτρου, εἶναι δένδρεφτος· πρὸς ἀριστεράν δὲ τοῦ ἱσταμένου κατέναντι τοῦ θεάτρου, ἀπολήγει ὁ διάδρομος (*Galeria*) τοῦ Βίκτωρος Ἐμμανουήλ.

Τὸ θέατρον τῆς Σκάλας, εἶναι ἐν ἐκ τῶν μεγάλαιων θεάτρων τοῦ κόσμου καὶ ἔχει θέσεις διὰ 4,000 προσώπων, ἐκλήθη δὲ οὕτω διότι ἐκτίσθη ἐν τῇ θέσει ὑπῆρχεν ἡ ἐκκλησία Santa Maria della Scala ἐν ἔτει 1778 κατὰ

τὸ σχέδιον τοῦ Pier-Marini. Παριστώσι δ' ἐν αὐτῷ κυρίως μελοδράματα ἰταλικά.

Ἡ πλατεῖα τοῦ θεάτρου ἔχει σχῆμα ἑλλειπτικόν· ἡ τιμὴ δ' ἐκάστης θέσεως εἶναι τριῶν φράγκων.

Ἡ τιμὴ τῶν θεωρείων δὲν εἶναι προσδιωρισμένη, ἀλλὰ κανονίζεται ὅτε μὲν ἐκ τοῦ μελοδράματος, ὅτε δ' ἐκ τῆς ἐποχῆς τῆς παραστάσεως. Ὑπάρχουσι πέντε σειραὶ θεωρείων, μέγα δὲ μέρος αὐτῶν ἀνήκει εἰς Μιλανεζικὰς οἰκογενείας.

Τὸ μόνον ἐν Ἰταλίᾳ θέατρον ὅπερ δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὸ τῆς Σκάλας, εἶναι τὸ ἐν Νεαπόλει τοῦ ἀγίου Καρόλου καλούμενον. Ἰδοὺ δ' αἱ διαστάσεις ἀμφοτέρων. Τὸ μὲν τῆς Σκάλας ἔχει μῆκος 265 ποδῶν καὶ πλάτος 57, ἡ δὲ σκηνὴ αὐτοῦ μῆκος μὲν 120 ποδῶν, πλάτος δὲ 95· καὶ ἡ πλατεῖα μῆκος μὲν 64 ποδῶν, πλάτος δὲ 57. Τὸ δὲ τοῦ ἀγίου Καρόλου τῆς Νεαπόλεως μῆκος 193 ποδῶν, ἡ δὲ σκηνὴ αὐτοῦ μῆκος μὲν 69 ποδῶν, πλάτος δὲ 92· καὶ ἡ πλατεῖα μῆκος μὲν 64, πλάτος δὲ 62.

Ἐν τῇ ὁδῷ Brera εὐρίσκεται τὸ ὁμώνυμον παλάτιον (Palazzo di Brera) ἐν ᾧ ὑπάρχουσι τὸ γυμνάσιον καὶ ἡ σχολὴ τῶν ὠραίων τεχνῶν, ἡ πινακοθήκη, τὸ ἀστεροσκοπεῖον, ἡ βιβλιοθήκη, ἡ νομισματοθήκη, ὁ σύλλογος τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν τεχνῶν, ὁ βοτανικὸς κήπος καὶ τὸ ἀρχαιολογικὸν μουσεῖον.

Τὸ παλάτιον τοῦτο, ἐν τῶν ἐν Μεδιολάνῳ καλλιτέρων κτιρίων, ἦτο ἄλλοτε μοναστήριον τῶν Ἰησουϊτῶν, πρὸ τούτου δὲ ἀνήκεν εἰς τὸ τάγμα τῶν Τεταπεινωμένων (Humilites).

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐλῆς ὑψοῦται ἄγαλμα ἐξ ὀρειχάλκου Ναπολέοντος τοῦ Αὐτοκράτορος, γυμνὸν καὶ κρατοῦν σκῆπτρον καὶ νίκην.

Ἡ αὐλὴ περικυκλοῦται ὑπὸ στοῶν ὑποστηριζομένων ὑπὸ δύο σειρῶν ξύλων, αἵτινες κοσμοῦνται δι' ἀγαλμάτων τῶν καλλιτέρων ἀγαλματοποιῶν τῆς Ἰταλίας.

Τοῦ ἀρχαιολογικοῦ μουσείου, κειμένου εἰς τὸ ἰσόγειον, ἡ εἰσοδος εἶναι ἐλευθέρα κατὰ πᾶσαν κυριακὴν ἀπὸ τῆς μεσημβρίας μέχρι τῆς 4ης ὥρας ὠρεᾶν, τὰς δὲ λοιπὰς ἡμέρας ἀπὸ τῆς 10 Π. Μ. μέχρι τῆς 3 Μ. Μ. ἀντὶ ἡμίσεως φρ. δι' ἑκάστον πρόσωπον. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐν αὐτῷ ἀξιοπεριέργων ἀντικειμένων ὑπάρχει καὶ ἡ ἐπιγραφή τῆς ἀτίμου στήλης. Ὅτε δηλαδή, ἐν ἔτει 1630 ἠρῆκωσε τὸ Μεδιόλανον τρομερῶς λοιμῶς, δυστυχῆς τις κούρεὺς κατηγορήθη

ὑπὸ τοῦ λαοῦ ὡς ὁ αἷτιος τῆς μάστιγος. Τὸ πλῆθος ὅθεν συλλαβὸν αὐτὸν ἔκοψε τὸ σῶμά του εἰς τεμάχια καὶ ἔκαυσεν αὐτὸ, ἐπὶ δὲ τῶν ἐρειπίων τῆς οἰκίας του ὁ τότε Ἰσπανὸς διοικητὴς, ἐπέτρεψε τὴν ἀνέγερσιν στήλης, ὅπως διακωνίσῃ τὴν ἀνάμνησιν τῆς ἀτιμίας τοῦ κούρεως. Δίκαιον καὶ συνετὸν ἦθελεν εἶσθαι ἐὰν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν τῶν ἐγκαυχωμένων ἐπὶ προόδῳ ἀντεκαθίστατο καὶ ἡ στήλη αὕτη ὑπὸ μνημείου ἱλαστηρίου ὅπερ ν' ἀναμνησκῇ τὰς ἐπερχομένας γενεάς, οὐχὶ τὴν ἀτιμίαν τοῦ κούρεως, ἀλλὰ τὴν ὑπὸ τοῦ λαοῦ, ἐνεκεν τῆς ἀμαθείας του, διαπραχθεῖσαν στυγεράν ἀδικίαν.

Ἡ Βιβλιοθήκη ἔχει 250,000 τόμων καὶ 1000 χειρόγραφα.

Τὸ ἀστεροσκοπεῖον ἀνηγέρθη ἐν ἔτει 1766 ὑπὸ τῶν Ἰησουϊτῶν κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ περιφήμου Boscovini καὶ ἡ ἐν αὐτῷ συλλογὴ ἀστρονομικῶν συγγραμμάτων καὶ ἐργαλείων εἶναι πολύτιμος.

Ἡ τοῦ βοτανικοῦ κήπου, πλουσιωτάτου ἐκ ξένων φυτῶν, κατὰτάξις εἶναι κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Λινναίου.

Ἡ εἰς τὴν Πινακοθήκην εἰσοδος εἶναι ἐλευθέρα, τινὰς μὲν ἡμέρας δωρεάν καὶ ἄλλας ἐπὶ πληρωμῇ. Ἀμα εἰσερχόμενός τις ἐν αὐτῇ δύναται νὰ ζητήσῃ καὶ λάβῃ ὡς ὁδηγὸν κατάλογον πλήρη τῶν ἐν αὐτῇ εἰκόνων, αἵτινες εἶναι τ' ἀριστουργήματα τῶν διασημοτέρων τῆς Ἰταλίας ζωγράφων, οἱ οἱ Ῥαφαήλ, ὁ Βερονέζης κλπ.

Ἡ Πλατεῖα τῶν ὀπλῶν (Piazza d'armi), κειμένη Β. Δ. τοῦ Μεδιολάνου, εἶναι ἡ εὐρυχωρότερα πλατεῖα τῆς Ἰταλίας, ἔχουσα μῆκος μὲν 650 μέτρων, πλάτος δὲ 612· περικυκλοῦται ἀφ' ἑνὸς μὲν μέρους ὑπὸ τοῦ Σταδίου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑπὸ τῆς Ἀψίδος τῆς Εἰρήνης καὶ ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους ὑπὸ τοῦ Castello, ἀρχαίου φρουρίου, οὗτινος δὲν διετηρήθη εἰμὴ τὸ ἐσωτερικὸν τετράγωνον, ἐφ' οὗ εἶχε κτισθῇ τὸ μέγαρον τῶν Βισκόντη καὶ τῶν Σφόρτσα, κυριάρχων τοῦ Μεδιολάνου· τὸ μέγαρον τοῦτο χρησιμεύει νῦν ὡς στρατῶν.

Τὸ Ἀμφιθεατρικὸν Στάδιον, κτισθὲν ἐν ἔτει 1805 κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ Κακονίκα, ἔχει σχῆμα ἑλλειπτικοῦ κύκλου· ἡ μεγαλειτέρα αὐτοῦ διάμετρος εἶναι 326 μέτρων, ἡ δὲ μικροτέρα 152· δύναται δὲ νὰ περιλάβῃ 30,000 θεατῶν. Γίνονται ἐν αὐτῷ ἀμαξοδρομίαι καὶ ἱπποδρομίαι, ἐπειδὴ δὲ εἶναι δυνατόν νὰ μετα-

πραπῇ εἰς λίμνην, δύνεται νὰ χρησιμεύσῃ καὶ εἰς λεμβοδρομίας.

Τῆς Ἀψίδος τῆς Εἰρήνης ἢ *Porte du Simplon*, κειμένης ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ Ἀρεως, ἡ ἀνέγερσις ᾗρξατο ὑπὸ τῆς ἰταλικῆς κυβερνήσεως, ὅπως διαγωνισθῇ ἡ ἀνάμνησις τῆς κατασκευῆς τῆς ὁδοῦ *du Simplon*, ὀφειλομένης εἰς Ναπολέοντα τὸν Αὐν, εἴτα δὲ ἐξηκολούθησε διαταγῇ Φραγκίσκου τοῦ Αὐο, συμφώνως πρὸς τὸ ἀρχικὸν σχέδιον τοῦ περιφήμου ἀρχιτέκτονος Κανιόλα ἐπὶ τῇ εὐδοκίμως ἀποκατασταθείσῃ εἰρήνῃ.

Ἡ ἀξιοσημείωτος αὕτη πύλη κατεσκευάσθη καθ' ὁλοκληρίαν ἐκ τοῦ λευκοῦ μαρμάρου τῶν λατομείων τῆς *Lac Mageur*.

Ἡ κορυφή τῆς ἀψίδος καλύπτεται ὑπὸ ἀληγορικῆς τινος παραστάσεως, ἥτοι ἐφ' ἀμάξης σειρομένης ὑπὸ ἐξ ἵππων ἴσταται τὸ ἄγαλμα τῆς Εἰρήνης, ὅπερ ἀντικατέστησε τὸ τῆς Νίκης. Αἱ δὲ τέσσαρες γωνίαι στολίζονται ὑπὸ τεσσάρων ἐρίππων γυναικῶν, παριστωσῶν τὴν νίκην. Πάντα δὲ ταῦτα ἐξ ὀρειχάλκου.

Ἐπὶ τῆς ἀπέναντι τῆς ὁδοῦ *du Simplon* προσόψεως τῆς ἀψίδος εἰσὶ γεγραμμένα τάδε,

**Entrando coll'armi Glorioso
Napoleone III e Vittorio Emmanuele II
liberatori**

Milano esultante cancellò da questi marmi

le impronte servili

**E vi scrisse l'indipendenza d'Italia
MDCCCAIX**

Πρὸς δὲ τὸ μέρος τῆς πόλεως τάδε,

Alle speranze del Regno Italico

Auspice Napoleone I

I Milanesi dedicarono l'anno MDCCCVII

E fraugati dalla servitu

**Felicemente restituirono l' anno
MDCCCVIX**

Ε'.

Ἡ ἐν τῇ πλατείᾳ *S. Sepolcro* Ἀμβροσιανὴ Βιβλιοθήκη, ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ καρδινάλιου Φρειδερίκου Βορρομαίου ἐν ἔτει 1607, κέχτηται φήμην εὐρωπαϊκὴν, διότι ἔχει 130,000

τόμων, ἐκτὸς τῶν πολεμιζήλων καὶ τῶν χειρογράφων ἅτινα ἀνέρχονται εἰς 15,000.

Ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ *S. Sepolcro* ἀνηγέρθη δι' ἐθνικῆς συνεισφορᾶς μεγαλοπρεπὲς ἄγαλμα τοῦ Φρειδερίκου Βορρομαίου, ἰδρυτοῦ τῆς Ἀμβροσιανῆς βιβλιοθήκης.

Ἀξιοσημείωτος ἅμα καὶ ἀνεξήγητος εἶναι ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ ἀειμνήστου θεμελιωτοῦ αὐτῆς πρὸς σύνταξιν καταλόγου τοῦ θησαυροῦ τούτου τῶν βιβλίων. Ἡ μόνη παράβασις ἦν εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν ταύτην ἐτόλμησαν νὰ κάμωσιν εἶναι τὸ ὁμοίωμα καταλόγου, ἐν ᾧ οἱ συγγραφεῖς ἀναφέρονται διὰ τοῦ ἐπωνύμου τῶν μόνων. Ἀξιοπερίεργον πρὸς τούτοις εἶναι καὶ τὸ ὅτι ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ ἀρχαῖα βιβλία οὐδένα ἔχουσιν ἐν τῷ καλύματι αὐτῶν τίτλον.

Ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν Χειρογράφων μεταξὺ τῶν κειμηλίων τῆς Ἀμβροσιανῆς βιβλιοθήκης, διακρίνονται ἡ Λύρα τοῦ Πετράρχου, δέκα ἐπιστολαὶ τῆς Λουκρητίας Βοργίας πρὸς τὸν καρδινάλιον Βέμπον μετὰ βοστρύχου ξανθῶν μαλλίων τῆς διεσθαρμένης ταύτης γυναικὸς, ἀξίας θυγατρὸς τοῦ πάπα Ἀλεξάνδρου Ε', ἀπάντησις ἔμμετρος τοῦ καρδινάλιου ἰσπανιστὶ, χειρόγραφον τοῦ Ἰωσήφ, μεταφρασθὲν ὑπὸ Ρουφίνου καὶ γεγραμμένον ἐπὶ παπύρου καὶ πολλὰ ἄλλα περίεργα.

Ἡ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ *Falcone* ἐκκλησίᾳ *S. Satiro* ἐκτίσθη ἐπὶ τῶν ἐρειπίων ναοῦ τινος τοῦ Διός.

Ἀξίαι σημειώσεως εἶναι καὶ αἱ ἐκκλησίαι ὁ ἅγιος Ἀλέξανδρος, ὁ ἅγιος Γεώργιος, ἡ ἁγία Μαρία, ὁ ἅγιος Στέφανος, ὁ ἅγιος Πέτρος καὶ πολλαὶ ἄλλαι, ἰδίως ὁμοῦς ἡ ἐκκλησίᾳ τοῦ ἀγίου Ἀμβροσίου, κειμένη ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου πλατείας. Τὸ κτίριον τοῦτο, κτισθὲν ἐν ἔτει 387 ὑπὸ τοῦ ἀγ. Ἀμβροσίου, ὅστις ἐν αὐτῇ ἐνεταφιάσθη, εἶναι ἐν τῶν ἀξιοπεριεργατέρων τοῦ Μεδιολάνου. Ἐν αὐτῇ παρατηρεῖ ὁ θεατὴς παντὸς εἶδους ῥυθμὸν τῆς χριστιανικῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἀπὸ τοῦ τετάρτου αἰῶνος μέχρι τοῦ δεκάτου πέμπτου. Ἐν τῇ προσόφει ὑπάρχει προπύλαιον κατὰ τὸ σύστημα τῶν προνάων τῶν ἐλληνικῶν ναῶν.

Ἐν δὲ τῷ ἐσωτερικῷ ἴσταται στήλη, εἰς τὴν κορυφὴν τῆς ὁποίας ὑπάρχει ὄφις χαλκοῦς, ὅστις, δι' ἰσχυρίζονται ὅτι εἶναι αὐτὸς ἐκεῖνος, ὃν ὁ Μωϋσῆς εἶχεν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἢ τοῦλάχιστον ὅτι κατεσκευάσθη ἐκ τοῦ ἰδίου μετάλλου πρὸς δὲ παραστάτην κεκοσμημένον ὑπὸ τοῦ ἀνδριᾶ

τος τοῦ ἁγίου Ἀμβροσίου εἰς φυσικὸν μέγεθος, οὕτινος τὸ πρόσωπον, ἐξ ἰδιοτροπίας τοῦ καλλιτέχνου, εἶναι ἐκ μαρμάρου μέλανος.

Ἡ ἁγία Τράπεζα τῆς Ἐκκλησίας ταύτης εἶναι ἀληθὲς μνημεῖον ἱστορικόν, διότι ἐκεῖ οἱ πλείστοι βασιλεῖς τῆς Ἰταλίας ἔλαβον τὸ διάδημα ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ ἀρχιεπισκόπου· ἀξιόθαύμαστος εἶναι χρυσῇ πλάξ, (ἣτις σχηματίζει τὴν πρῶσιν τῆς ἁγίας Τραπεζῆς, κεκοσμημένης ὑπὸ μαργαριτῶν καὶ πολυτίμων λίθων).

Τὸ Μέγα Νοσοκομεῖον, κείμενον ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου ὁδοῦ, εἶναι τὸ μεγαλειότερον νοσοκομεῖον τῆς Εὐρώπης. Ἐθεμελιώθη δ' ἐν ἔτει 1456 ὑπὸ Φραγκίσκου Σφόρτσα τοῦ Δου, δούκῃς τοῦ Μιλάνου καὶ Λευκῆς Μαρίας Βισκόντη, οἵτινες πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐδώρησαν τὸ ἰδίον των παλάτιον, πολλὰς ἄλλας οἰκίας, πολλοὺς κήπους καὶ χρηματικὰς ποσότητας οὐ μικράς.

Οἱ ἀρχιτέκτονες Ἀβερούλιος Φιλάρετος, Καστέλλης καὶ Βραμόντης εἰργάσθησαν ἐν αὐτῷ κατὰ διαφόρους ἐποχάς.

Μεταξὺ τῆς Λεωφόρου τῆς Βενετίας καὶ τῆς ὁδοῦ Μασὲν κεῖται Δημόσιος κήπος, ἔχων μίαν μὲν εἴσοδον ἐκ τῆς πλατείας Καβούρ, ἑτέραν δὲ πρὸς τὴν πύλιν τῆς Βενετίας. Ἐν αὐτῷ εὐρίσκεται ἐπὶ ὑψώματος ὠραῖον καφενεῖον.

Ἐκτὸς τοῦ θεάτρου τῆς Σκάλας τὸ Μιλάνον κέκτηται καὶ τὰ ἑξῆς· τὸ τῆς Κανωδιάνας διὰ τὰς κωμωδίας, μελοδράματα καὶ χοροὺς, τὸ τοῦ Καρκάνου διὰ τὰς ἰταλικὰς τραγωδίας καὶ τὰ μελοδράματα, τὸ τῆς S. Rodegovela διὰ τὸ ἰταλικὸν λογκοιδικὸν δράμα (Opera comique), τὸ τοῦ Ρέ μικρὸν θέατρον διὰ τὴν ἰταλικὴν καὶ γαλλικὴν κωμωδίαν.

Ἐκτὸς δὲ τῆς ἀφίδος τῆς Εἰρήνης τὸ Μεδιόλανον ἔχει καὶ πέντε ἑτέρας πύλας, ἥτοι τὴν τοῦ Γαριβάλδου, τὴν Νέαν, ῥυθμοῦ κορινθιακοῦ, τὴν τῆς Βενετίας, κεκοσμημένην ὑπὸ ἀγαλμάτων, τὴν τῆς Ρώμης, ἀνεγερθεῖσαν ἐν ἔτει 1598 χάριν τῆς εἰσόδου Μαργαρίτας τῆς Αὐστριακῆς, μνηστῆς Φιλίππου τοῦ Γουὶ βασιλέως τῆς Ἰσπανίας καὶ δούκῃς τοῦ Μιλάνου, καὶ τὴν Πικνέζαν, ῥυθμοῦ ἰωνικοῦ.

Πρὶν ἢ δώσωμεν πέρας εἰς τὴν παροῦσαν σύντομον περιγραφὴν τοῦ Μεδιολάνου, ὀφείλομεν νὰ εἰπώμεν τινὰ καὶ περὶ τῆς Παρόδου (galerie), τοῦ Βίκτωρος Ἐμμανουὴλ, ἣτις εἶναι ἡ ἑναρξίς τῆς ἐκτελέσεως μεγαλοπρεποῦς σχεδίου περι-

λαμβάνοντος τὴν ἐπιδιόρθωσιν ὁλοκλήρου τῆς πέριξ τῆς πλατείας τοῦ Λοῦκο συνοικίας.

Ἡ κατασκευὴ ταύτης διήρκεσε 30 μῆνας, καθ' οὓς εἰργάζετο καθ' ἑκάστην χιλιάς ἐργατῶν. Ἐάν δὲ προσθίσωμεν καὶ τὴν ἐργασίαν τῶν ἐπιτηρητῶν, θέλομεν ἰδεῖ ὅτι τὸ κολλοσιακὸν τοῦτο ἔργον κατηνάλωσεν ἐν ἑκατομμύριον περίπου ἡμερομισθίων.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βίκτωρ Ἐμμανουὴλ ἔθεσε τὴν 4 μαρτίου 1865 τὸν θεμέλιον λίθον τοῦ κτιρίου τούτου, ὅπερ οἱ κάτοικοι τοῦ Μεδιολάνου τῷ ἀφιέρωσαν καὶ τὴν 15 Σεπτεμβρίου 1867 παρεβέθη ἐν τῇ τελετῇ τῆς ἐγκαθιδρύσεως, τὴν ἐκθεσιν τῆς ὁποίας ὑπέγραψεν.

Ἡ Πάροδος σύγκειται ἐκ δύο διαδρόμων διασταυρουμένων· καὶ ὁ μὲν, ἀρχόμενος ἐκ τῆς πλατείας τοῦ Domo, λήγει εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς Σκάλας, ἔχων 165 μῆκος, ὁ δὲ ἄγει ἀπὸ τῆς ὁδοῦ Silvio Pellico εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ ἁγ. Ραφαήλ, ἔχων μῆκος 140 μέτρων. Ἀμφότεροι ἔχουσι πλάτος δέκα τεσσάρων μέτρων καὶ ἡμίσεως, ἐν δὲ τῇ δισταυρώσει των σχηματίζεται ὀκτάγωνον ἔχον διάμετρον 36 μέτρων.

Ὁ ἐκ τῆς πλατείας τοῦ Domo εἰσερχόμενος εὐρίσκεται ἀπέναντι θαυμασίου θεάματος. Ἐνώπιόν του εἰς μῆκος 195 μέτρων ἐξελίσσεται διπλὴ σειρὰ πλουσίων καταστημάτων, ὧν ἡ ἁρμονικὴ κανονικότης ποικίλεται ὑπὸ τοῦ στολισμοῦ στηλῶν ῥυθμοῦ ἰωνικοῦ, αἵτινες τὰ διαχωρίζουσιν. Ἡ πρόσις ἑκάστου καταστήματος εἶναι ἐσχηματισμένη ὑπὸ ἐνὸς μόνου κατόπτρου.

Ἀνωθεν τῶν καταστημάτων τὰ παράθυρα τῶν πρώτων ὀροφῶν διαχωρίζονται ποῦ μὲν ὑπὸ ἀναγλύφων, ποῦ δὲ ὑπὸ ἐξαισίων ἀγαλμάτων, ἰσοῦψῶν τῶν ὀροφῶν, καὶ παριστάντων τοὺς ἐνδοξοτέρους τῆς Ἰταλίας ἀνδρας. Ἀνωτενὸν δὲ τούτων μικρὸν καὶ ὠραῖον σιδηροῦν κιγκλίδωμα περικυκλοῖ τὸν ἐξώστην, ὅστις ἐκτείνεται χαριέντως καὶ ἄνευ διακοπῆς τινος καθ' ὅλον τὸ μῆκος καὶ κρύπτει τὰ ὀπισθεν τοῦ παράθυρα τῆς ὀροφῆς ταύτης.

Ἐν τῇ τρίτῃ ὀροφῇ τὰ παράθυρα διαχωρίζονται ὑπὸ μεγάλων ἐκ μαρμάρου καρυκτίδων. Ἀνωθεν δὲ ὑψοῦται ἐπιστήλιον χρησιμεῖον ὡς βάσις τοῦ ὑελίνου θόλου, εὐρισκομένου εἰς ὕψος 33 μέτρων ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας. Ὁ θόλος στηρίζεται τοσοῦτον καλῶς ἐπὶ 26 τόξων σιδηρῶν, ὥστε τὸ βλέμμα δὲν ἀπαντᾷ ἄλλο ἐμπόδιον μέχρι τοῦ οὐρανοῦ εἰμὴ τὸν κριστάλινον θόλον.

Δεύτερος θόλος στενότερος ὑψοῦται δύο μέτρα ἄνωθεν τοῦ πρώτου. Μεταξὺ δὲ τῶν δύο ἐνεργεῖται ἡ ἀνανέωσις τοῦ ἀέρος.

ὑπὸ τὸ ἰσόγειον κατασκευάσθησαν εὐρύχωρα ὑπόγεια ἔχοντα ὕψος 4 μέτρων, ἐν οἷς καταβαίνουν διὰ κλιμάκων σιδηρῶν ἐλικοειδῶν καὶ ἅτινα εἰσὶν ἐστρωμένα ὑπὸ πλακῶν μεταλλικῶν. ὑπὸ τὸ ἔδαφος δὲ εὐρίσκονται χονδροὶ σωλῆνες ἀερίοφωτος, ὑδραγωγοὶ καὶ φρέατα βάθους 5—6 μέτρων. Ὁ ἀὴρ καὶ τὸ φῶς εἰσδύουσιν ἐν αὐταῖς ἐκ τῶν ἐν τῇ στέγῃ ἀπειραρίθμων φεγγιτῶν, οἷτινες σύγκεινται ἐκ χονδρῶν κρυστάλλων.

Τὸ ἔδαφος τῆς Παρόδου εἶναι ἐστρωμένον μωσαϊκῶς· ἐν δὲ τῇ κέντρῳ θαυμάζει τις τὰ Μάσκλη, σύμβολα μωσαϊκὰ τῆς Σαβοΐας, τοῦ Μεδιολάνου, τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ τῆς κατασκευαστῆς τὴν Πάροδον Ἀγγλικῆς ἑταιρείας.

Πάντα δὲ ταῦτα φωτίζονται ὑπὸ 2,000 φανῶν ἀερίοφωτος. Ἐν τῷ ἰσογείῳ ὁμῶς, τὸ ἀερίοφως περικλείεται ἐντὸς ὑελίνων σφαιρῶν ὅπως μετριάζεται ὁ ὑπέρμετρος φωτισμός.

Περίξ τῆς βάσεως τοῦ πρώτου θόλου τοῦ ὀκταγώνου ὑπάρχει στέφανος ἐκ 300 φανῶν, ὑπ' αὐτὸν δ' ἕτερος τριπλοῦς στέφανος ἐκ 280 ἐτέρων φανῶν.

Ὁ ὑελίνος θόλος τοῦ ὀκταγώνου, ἔχων περιφέρειαν 112 μέτρων, εὐρίσκεται εἰς ὕψος 50 μέτρων καὶ ὑποστηρίζεται ὑπὸ τόξων σιδηρῶν. Ὁ ἄνωθεν δὲ αὐτοῦ ἕτερος θόλος εὐρίσκεται εἰς 57 μέτρων ὕψος.

Ὁ σχεδὸν ἀόρατος σίδηρος καὶ οἱ θόλοι εἶναι αἱ μόνοι ὕλαι ἐξ ὧν ἀπαρτίζεται ὁ καλοσαῖος μὲν ἀλλ' οὐχ ἦτταν χαρίεις αὗτος θόλος.

Δεκαεξ γιγαντιαῖοι ἀνδριάντες εἰσὶ τοποθετημένοι περίξ τοῦ ὀκταγώνου, αὐτῷ διαχωρίζοντες τὰ παράθυρα τῆς πρώτης ὀροφῆς, ἧς εἰσὶν ἰσοῦψεῖς.

Τὸ ὀλικὸν ἐμβυδὸν τῆς διόδου εἶναι 8,600 μέτρων τετραγωνικῶν.

Ἐν Ξηροχωρίῳ τῇ 22 Δεκεμβρίου 1871.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ).

Γ. Ν. ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ.

ΤΟ ΛΟΓΙΚΟΝ ΕΙΝΕ ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

(ἮΣ ΑΠΗΛΛΑΓΗΣΑΝ ΤΑ ΛΟΙΠΑ ΖΩΑ)

Ἀθήνησι, 1 Ἰανουαρίου 1872.

(εὐρέχεια· καὶ τέλος ἴδε πολλ. 1Ε').)

9.

Ὅλαι αἱ ὑπόλοιποι τάξεις — μηδὲ τῶν γυναικῶν ἐξαιρουμένων — πάσχουν ἀπὸ τῆς ἀσθένειας «λογικόν».

Ὁ Ἀρχάγγελος κατόπιν διέτρεξε τὰς λοιπὰς τῆς κοινωνίας τάξεις τοὺς — γεωργοὺς — ἐμπόρους — βιομηχάνους — δικηγόρους — ἰατροὺς καὶ λοιποὺς ἐπαγγελματίας. Παντοῦ δὲ ἀνεκάλυψεν ὅτι τὸ «λογικόν» εἶνε ἀσθένεια, ἧς ἀπηλλάγησαν τὰ λοιπὰ ζῶα, καὶ ἧτις ἐδόθη πρὸς τιμωρίαν εἰς τὸ ἐκλεκτὸν ζεῦγος.

Αἰφνης ὁμῶς διεκόπη ὑπὸ τινος στοχασμοῦ. Τῷ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα, ὅτι ἴσως μόνον τὸ ἄρρεν τοῦ ἡγεμόνος ζώου ἐπάσχειν ἀπὸ τῆς ἀσθένειας «λογικόν», καὶ ὅτι τὸ θῆλυ πιθανὸν νὰ ᾔτο ἀπηλλαγμένον. Ἀλλ' ὅποια ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς του, ὅτε πλησιάσας δύο ὁμοιοσχήμονες τῇ Εὐὰ ἤκουσε τὰ ἐξῆς.

— Πρέπει τέλος πάντων, ἔλεγεν ἡ μία — φέρουσα οὐχὶ μόνον ὀπισθεν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἀπὸ τὰ καλούμενα ποῦρ — νὰ λάβωμεν τὰ μέτρα μας. Ἔως πότε ὑπὸ τὴν δουλείαν; Εἴμεθα καὶ ἡμεῖς ἴσαι με τοὺς ἀνδρας. Κάτω λοιπὸν ὅλα, καὶ περὶ τούτου ἔχω ἐν σχέδιον.

— Κάτω ὅλα; εἶπεν ἡ ἑτέρα ἐκπληκτος.

— Ναί. Πρέπει νὰ σχηματισθῇ ἐταιρία εἰς ὅλους τοὺς τόπους, οἷτινες καυχῶνται ὅτι εἶνε πολιτισμένοι — ἐὰν θέλουν νὰ ᾔνε πράγματι — τὸ πρῶτον μυστηριώδης, ἕως οὗ ἐνδυναμωθῶμεν, σκοπὸς τῆς ὁποίας ἐσεται ἡ ἐν γένει πραγματοποίησις τῆς ἀρχῆς τῆς προμήτορος Εὐας. Οἱ τόποι τῶν συνεδριάσεων θὰ κληθῶσι ΠΥΡΓΟΣ ΒΑΒΕΛ, διὰ νὰ μὴ ἐννοοῦν οἱ ἀκούοντες. Βαθμὸν θὰ ἀναμιχθῶμεν εἰς τὰ τῆς πολιτείας, διὰ νὰ γίνωμεν καὶ εἰς τὸ ἔθνος κυρίαρχοι, ὅπως εἴμεθα καὶ εἰς τὸν οἶκον. Ἀμα κατορθώσωμεν